

Klaudia KONON

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ORCID: 0000-0002-7286-5754

Kim Ir Sen – wieczny wódz

Streszczenie: Powyższy artykuł ma na celu pokrótce przybliżenie postaci Kim Ir Sena i rozwoju jego postaci na podstawie najważniejszych wydarzeń do lat 70. XX w. W pracy przybliżono również kwestie dotyczące historii Korei, które miały znaczący wpływ na utworzenie się Korei Północnej oraz przejęcie władzy przez Kim Ir Sena.

Słowa kluczowe: Kim Ir Sen, dżucze, Korea Północna

Wstęp

Korea Północna w szeroko pojętej literaturze naukowej zyskuje coraz większą uwagę przez wzgląd na swój unikalny charakter. Jest to bowiem państwo niezwykle z uwagi na system polityczny oraz historię powstania. Postać Kim Ir Sena na stałe związana jest z tym państwem, przez wzgląd na rolę, jaką odgrywał i w jaki sposób prowadził swoją politykę. Powyższy artykuł ma charakter przeglądowy. Celem artykułu jest przybliżenie problemu, jakie czynniki spowodowały, objęcie przez Kim Ir Sena władzy, w jaki sposób kwestia historyczna przyczyniła się do objęcia przez niego władzy oraz w jaki sposób działania podejmowane przez Kim Ir Sena do lat 70. XX w. umocniły jego władzę. Poniższy tekst będzie bowiem przedstawieniem najważniejszych aspektów dziejowych w historii Kima oraz Korei Północnej. W powyższym artykule wykorzystana została metoda analizy i krytyki źródeł.

Kim Ir Sen – pierwsze lata życia i mit rodzinny

Kim Ir Sen (właściwie Kim Song Ju) urodził się 15 kwietnia 1912 roku w dzielnicy Mangyongdae w Pjongjangu. Według książki pt. *Kim Ir Sen – skondensowana biografia* wydanej przez Wydawnictwo Języków Obcych, Phenian w 2001 roku, przedstawia rodzinę Kim Ir Sena jako

rewolucjonistów, którzy walczyli o niepodległość i wolność kraju. Rewolucjonistyczne czyny rodziny można już zaobserwować w postaci pradziadka Kim Ir Sena od strony ojca, Kim Ung U walczącego przeciwko amerykańskiemu statkowi handlowemu, który to przekazał postawę patriotyczną swoim potomkom i ich rodzinom. Według biografii rodzina Kim Ir Sena twierdziła, że miłość do narodu jest ich rodzinną tradycją widoczną zarówno po stronie rodzinny ojca, jak i matki. Rodzina Kima według powyższej książki była skromnie żyjącą rodziną o wielkim poczuciu patriotyzmu oraz sprawiedliwości, w związku z czym cieszyli się szacunkiem innych. Opisy postaci młodego Kima przedstawia go jako niezwykle inteligentnego pięknego młodzieńca, który był również dociekliwy i dobruśny. Wychowany w duchu rewolucji oraz praktycznych działań przeciwko japońskim imperialistom nabył on cechy wielkiego rewolucjonisty (*Kim Il Sung Condensed Biography*, 2001, s. 2–3). Według biografii wydanej przez Wydawnictwo Języków Obcych Kim Ir Sen w trakcie swojej młodości był świadkiem działań japońskich imperialistów wobec jego rodziny, pogłębiając w nim tym samym jego nienawiść wobec okupantów, był również częścią mającego miejsce 1 marca 1919 r. powstania ludowego tzw. Ruchu Sam il (w chwili tego wydarzenia miał około 6–7 lat), podczas którego był świadkiem okrucieństwa Japończyków wobec jego narodu. Parę miesięcy później on i jego rodzina wyemigrowali z jego rodzinnej miejscowości, udając się do Chin, gdzie podjął naukę w szkole podstawowej w Linjiang, a później kontynuował naukę w Badaogo. W trakcie swojej młodości powrócił on do Korei, gdzie kontynuował naukę. Jednakże powrócił on na obczyznę, przysięgając, że powróci, kiedy Korea odzyska poprzez walkę niepodległość, w mieście Fuszun podjął ponownie naukę, którą ukończył w 1926 roku (Kim, 1996, s. 43–143).

Biografia Kim Ir Sena wydana przez Wydawnictwo Języków Obcych w 2001 roku, które podporządkowane jest Wydziałowi Propagandy i Agitacji Partii Pracy Korei przedstawia Kima jako uosobienie rewolucji, co w trakcie rozwoju jego kariery politycznej było celowym zabiegiem mającym na celu umocnienie jego pozycji. Waldemar J. Dziak w książce pt. *Kim Ir Sen*, będącej krótką biografią dotyczącą tej postaci, przedstawia faktyczny obraz rodziny Kima. Rodzina od strony ojca wywodziła się z warstwy chłopskiej, jednakże jego ojciec przez swoje wykształcenie oraz zawód, który wykonywał, zaliczał się do warstwy średniej, tak samo matka Kim Ir Sena – ona natomiast wywodziła się z rodziny nauczycieli. Kim jako ich dziecko urodził się w rodzinie inteligenckiej, co stoi

w sprzeczności z wcześniejszym przedstawieniem Ir Sena. W wyniku problemów ze zdobyciem pracy rodzina Kimów musiała wyemigrować poza tereny okupowanej Korei, ojciec Kim Hjongdzik miał się różnych prac np. nauczyciela, a w późniejszym czasie został aptekarzem. Jego matka, Kang Bansok zajmowała się natomiast prowadzeniem domu oraz wychowywaniem dzieci. Oboje rodzice umarli na obczyźnie (Dziak, 2001, s. 8–10). W trakcie działań Sowietów w celu wyidealizowania historii Kima, gloryfikowano również jego rodzinę, czyniąc z nich patriotów oraz rewolucjonistów. Stworzono również mit, jakoby również pradziadek przywódcy razem z grupą patriotów miał zatopić amerykański statek, jednakże badania współczesnych historyków nie potwierdzają, że członek rodziny Kima brał udział w takim incydencie oraz jego umiejscowienie różni się od wykreowanego w micie rodzinnym. Mistycyzm rodziny Kimów nie ograniczał się tylko do rodziców oraz dziadków, w jego skład wchodziła zarówno bliska, jak i dalsza rodzina, miejsca w pantemonie również zajęli młodsi bracia. Działania podejmowane w celu podtrzymania skrzętnie wymyślonej historii rodzinnej podsycaly kampanie m.in. stawiania pomników ku czci rodziców Kima i ich heroicznej działalności. Sytuacje te podsycily tworzenie i powielanie kolejnych mitów i fałszywych informacji przez „historyków” oraz artystów w ich dziełach ku chwale tej wspaniałej rodziny. Co spowodowało dalsze zakłamywania prawdy i przedstawianie faktów nie zawsze mających miejsce w rzeczywistości. W ten sam sposób w oficjalnych zatwierdzonych biografiach przedstawiano heroiczne czyny Kim Ir Sena.

Kim Ir Sen – działalność polityczna

Początki działalności Kima miały miejsce w drugiej połowie lat 20. XX w., kiedy to w czasie szkoły średniej, w tamtym momencie dołączył on do grupki komunizującej się młodzieży. Przywódcą tej grupy był Mo So (członek Mandżurskiej Federacji Młodzieży Komunistycznej, która w tamtym czasie znajdowała się pod patronatem Kominternu). Początki istnienia tej organizacji miały miejsce w 1929 roku, jednakże po paru spotkaniach zostali oni aresztowani. Dzięki temu ten krótki epizod z przynależności do podziemnej organizacji odegrał wielką rolę w jego późniejszej karierze. W latach 1929–1930 przebywał on w więzieniu w Girin, po zwolnieniu w maju 1930 roku Kim nie jest rewolucjonistą o zdefiniowanych poglądach, jednakże w wyniku tego zdarzenia był

zdolny do podjęcia działań przeciwko władzy imperialistycznej. Przyjął w tamtym czasie pseudonim Ir Sen („być słońcem”), który później zastąpił jego pierwotne imię i na stałe będzie funkcjonować w literaturze dotyczącej Korei Północnej (Dziak, 2000, s. 2). W styczniu 1932 roku Kim Ir Sen rozpoczyna działalność partyzancką i wstępuje w szeregi chińskiej partyzantki komunistycznej, z którą jest związany do roku 1941. W ramach swojej działalności partyzanckiej Kim prowadził działania przeciwko okupantowi w celu odzyskania niepodległości, jednakże oficjalne źródła północnokoreańskie przez wzgląd na ich zakłamanie nie są rzetelnym źródłem informacji dotyczący działań Ir Sena przez wzgląd na hiperbolizację jego dokonań, aczkolwiek nie można umniejszyć jego działań na rzecz wolności. W wyniku jego działań partyzanckich musiał on uciec z terenów Mandżurii do Związku Radzieckiego, gdzie w 1942 roku został wcielony do 88 Samodzielnej Brygady Strzelców Frontu Dalekowschodniego, gdzie został kapitanem 1. Batalionu złożonego z Koreańczyków (Grigoriewicz, 2016) Kim Ir Sen służył w nim do zakończenia II wojny światowej w 1945 roku.

Czynnikiem odgrywającym znaczącą rolę w historii Korei oraz działalności Kim Ir Sena po powrocie ze Związku Sowieckiego było uzyskanie niepodległości przez półwysep koreański. Latem 1945 roku odbyły się rozmowy pomiędzy Endo Ryusaku będącym w tamtym czasie dyrektorem generalnym administracji okupacyjnego rządu japońskiego a przedstawicielami strony koreańskiej m.in. Kim Song-su czy Song Chin-u, jednakże zakończyły się niepowodzeniem. Ostatecznie nawiązano kontakt z działaczem lewicowym i członkiem Koreańskiego Rządu Tymczasowego Yo Un-hyong. W związku z działaniami prowadzonymi przez Yo ustanowiono w tym samym roku Komitet ds. Ustanowienia Państwa Koreańskiego, w niedługim czasie z jednostki głównej z siedzibą w Seulu powołano również komitety ludowe (Strnad, 2014, s. 34). Jednostki te były jednym z powodów, które przyczyniły się do rozłamu wewnątrz Półwyspu. Początkowo rekrutowano w struktury komitetu osoby z różnych środowisk politycznych, próbowano również uzyskać poparcie czołowych przedstawicieli sceny politycznej m.in. Chang Tok-su, niestety pozostali oni niechętni do udzielenia aprobaty, pozostając dalej przy stanowisku, że należy wstrzymać się do czasu przybycia Koreańskiego Rządu Tymczasowego. Natomiast część przedstawicieli prawicy uważała, że komitet powinien się przemianować i pełnić funkcję porządkową, ochronną i dążyć do uzyskania niepodległości przez państwo. Odmienne wizje oraz plany funkcjonowania Półwyspu przyczyniły się do powstania

podziału politycznego przez wzgląd na to, iż w 1945 roku zorganizowano zjazd przedstawicieli komitetów ludowych, na którym przyjęto rezolucję powołującą do istnienia Koreańską Republikę Ludową oraz powołano komitet, którego głównym zadaniem było stworzenie nowej konstytucji. Sytuacja ta miała miejsce w wyniku przedstawienia przez Yo Un-Hyonga stanowiska, że należy podjąć działania jako przedstawiciele koreańskiej sceny politycznej oraz nie można było dłużej czekać na pojawienie się Koreańskiego Rządu Tymczasowego. Zatargi sceny wewnętrznej spowodowały tworzenie się przeciwnych ugrupowań partyjnych niepotrafiących doprowadzić do utworzenia fuzji politycznej (ibidem, s. 37). W wyniku złożenia przez stronę japońską aktu kapitulacji, który zakończył okupację półwyspu przez Cesarstwo Japonii w 1945 roku, brakiem porozumienia między przedstawicielami politycznymi oraz podziału półwyspu wzdłuż 38 równoleżnika doprowadzono do znalezienia się strony Północnej pod wpływem Sowietów a Południowej pod Amerykańskim. W przeciwieństwie do strony Amerykańskiej Sowietów zaakceptowali istnienie komitetów ludowych, co było swoistą opozycją względem strony amerykańskiej, pozwalając tym samym stronie Radzieckiej na działania z wykorzystaniem władzy lokalnej. Jednak władza nie była przekazana w pełni Koreańczykom z Północy. Każde działania musiały być zaakceptowane przez kierownictwo radzieckie. Strona sowiecka osadziła na stanowiskach administracyjnych byłych emigrantów koreańskich, którzy w okresie okupacji uciekli na tereny Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (Bober, 2013, s. 34–35). Zapoczątkowano wtedy szereg reform zmierzających m.in. do rozliczenia się z kolaborantami.

We wrześniu na tereny Korei Północnej przybyła jednostka partyzantów, którzy stacjonowali w Mandżurii. Jednym z partyzantów był Kim Ir Sen przyszły wieczny wódz i założyciel obecnej Korei Północnej. Dzięki zaangażowaniu radzieckiego generała Andreia Alekseewicha Romanienki doszło do spotkania Kim Ir Sena z Cho Man-sikiem będącym przewodniczącym Ludowego Komitetu Politycznego. 14 października 1945 roku zorganizowano przyjęcie, które było zwieńczone hasłem „Powitanie generała Kim Ir Sena przez ludność Pjongjangu”. Dzień przyjazdu Kim Ir Sena do Pjongjangu nie był podniosły, jak przedstawia to propaganda, przez wzgląd na to, iż jego sylwetka w Pjongjangu była mało znana, jego wystąpienie nie spotkało się ze szczególnym przyjęciem, w trakcie wiecu dochodziło do szeptów między zgromadzonymi czy nawet opuszczenia miejsca, na którym się to przyjęcie odbywało. Ludzie spodziewali się w tamtym czasie osoby będącej herosem, a nie zwykłego przeciętne-

go młodego mężczyzny ubranego w garnitur z odznaczeniem radzieckim w otoczeniu radzieckich przedstawicieli, wygłaszającego monotonne frazesy ku chwale Stalina oraz Armii Czerwonej (Dziak, 2001, s. 41). Sytuacja ta spowodowała, że rozpoczęto proces idealizacji Kim Ir Sena m.in. jego biografii, wystąpień. Precedensy te będą również widoczne w państwie Kima w późniejszym okresie np. w historii narodzin jego syna Kim Jong Ila, nadając mu wręcz mistyczne pochodzenie. W późniejszym czasie odbyła się konferencja moskiewska, która zakładała ustalenie rządów powierniczych na terytorium półwyspu oraz powołanie do życia Wspólnej Komisji Amerykańsko-Sowieckiej. Miała ona m.in. przeprowadzić wybory ogólnokrajowe oraz rządowe. Porozumienia te spotkały się z obustronną dezaprobatą (Pietrewicz, 2016, s. 66). W wyniku dezaprobaty strona sowiecka rozpoczęła eliminację opozycjonistów w wyniku sprzeciwu wobec rządów powierniczych. Dzięki działaniom sowietów, Kim rozbudowywał aparat bezpieczeństwa na północy oraz utworzono w wyniku fuzji dwóch partii Partię Pracy Korei Północnej (Konon, 2020, s. 21). Różnice poglądowe między obojgiem mocarstw doprowadziło do pogłębienia się różnic poglądowych między partiami koreańskimi, w 1947 roku amerykański prezydent Harry Truman opublikował antykomunistyczną doktrynę, w powszechnym dyskursie nazywana jest „doktryną Trumana”, pogłębiła ona zimnowojenną retorykę na linii USA–ZSRR.

Niepowodzenia w znalezieniu konsensusu między przedstawicielami ugrupowań oraz fiaska w rozmowach negocjacyjnych w ramach Wspólnej Komisji Amerykańsko-Sowieckiej spowodowały, że Stany Zjednoczone przedłożyły kwestię koreańską na posiedzeniu ONZ. Decyzja o skierowaniu miała na celu pomoc w utworzeniu niezależnego rządu. W obradach rady w tamtym czasie brała udział strona Sowiecka i postulowała za wycofaniem armii okupacyjnej z terenów półwyspu. Zgromadzenie w czasie obrad powołało do życia rezolucję w sprawie Korei i utworzyło jednostkę, która miała zorganizować wybory oraz powołać rząd (Strnad, 2014, s. 57). Decyzja ta spotkała się ze sprzeciwem strony radzieckiej, która postulowała, że problem koreański i jego rozwiązanie leży w kwestii mocarstw narodowych oraz Wspólnej Komisji Amerykańsko-Sowieckiej. Przyczyną przeprowadzenia wyborów wyłącznie w części południowej półwyspu był fakt, iż zwierzchnictwo radzieckie odmówiło wstępu przedstawicielom komisji na tereny północne.

Część przedstawicieli prawicowych poparło przeprowadzone wybory pod zwierzchnictwem komisji, a inne partie m.in. Koreańska Partia Niepodległościowa zanegowały wybory z kilku powodów:

- rezolucja nie przyjmowała suwerennych praw narodu koreańskiego;
- wybory przyczyniłyby się do pogłębienia podziału wewnątrz kraju;
- ustanowienie Tymczasowej Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Korei równałoby się z interwencją w kwestie wewnątrzpaństwowe (*ibidem*, s. 57).

W wyniku wyborów do Zgromadzenia Narodowego (strona południowa) z 10 maja 1948 roku wyłoniono parlament, ustalono również w tym czasie konstytucję oraz wybrano prezydenta I Republiki, którym został Rhee Syngman. Spowodowało to, że strona Północna przeprowadziła wybory o charakterze separatystycznym, w ich wyniku Kim Ir Sen został prezydentem nowo powstałego tworu państwowego, jakim była Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna potocznie nazywana Koreą Północną (Rurarcz, 2009, s. 357). Powyższy fragment ma na celu przedstawienie wydarzeń, które odegrały znaczący wpływ na powstanie Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD) i drogę Kim Ir Sena do objęcia przywództwa w późniejszych latach.

Działalność polityczna Kim Ir Sena po 1948 roku

W latach 1950–1953 nastąpił okres wojny koreańskiej będącej przełomowym momentem w historii Korei Północnej, atak zbrojny z użyciem wojsk, według propagandy był odpowiedzią na działania strony Południowej. Działania zbrojne przebiegały zdecydowanie: raz strona prowadzona pod sztandarem Kim Ir Sena wygrywała, innym razem zjednoczone wojska obejmowały prowadzenie. Jednakże dołączenie do struktur koreańskiej armii ludowej tzw. wojsk ochotników z terytorium Chin spowodowało, że działania wojenne wróciły do punktu zero i do końca wojny prowadzono działania partyzanckie w rejonie 38 równoleżnika. W 1953 roku 27 lipca podpisano rozejm w Panmunjeom. Pomimo zakończenia konfliktu wojennego, ustalenie niesatysfakcjonującego rozwiązania spowodowało przemiany wewnątrzpaństwowe, południe przyjęło orientację antykomunistyczną, natomiast północ odnotowała radykalizację, co spowodowało umocnienie pozycji Kim Ir Sena. W czasie działań wojennych przeprowadził czystki w szeregach partii, pozbywając się swoich potencjalnych rywali. Również dołączenie strony chińskiej i przejście w pewnym momencie dowodzenia przez wysłanników Chin Ludowych, jako osoba, która doskonale знаła kult Stalina, zdawał sobie sprawę z pewnych kwestii, a mianowicie, że przyjęcie pozycji bezczyn-

nej może doprowadzić do upadku skrzętnie wykreowanego przywódcy (ibidem, s. 72). Narracja przyjęta przez Kima w momencie, kiedy wojna została zakończona, była typową narracją psychologii.

Zgodnie z zajmowaną przez niego pozycją, wykreował on swoją interpretację, przedstawiając, że zawinili wszyscy tylko nie przywódca. Umocnienie i ugruntowanie pozycji Kim zawdzięcza szeroko pojętej indoktrynacji. Dnia 8 lutego 1953 r. Kim został mianowany przez Najwyższe Zgromadzenie Ludowe marszałkiem, a później 28 lipca 1953 roku prezydium mianowało go Bohaterem Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej. Wszystkie działania aparatu kimowskiej propagandy służyły umocnieniu w ludziach ślepego posłuszeństwa oraz wiary we wszystko, co wygłasza wódz. Pozycja wewnętrzna oraz zewnętrzna Bohatera Narodowego rosła, ponieważ w ZSRR rozgorzała wewnętrzna walka o pozycję przywódcy po śmierci Stalina, natomiast w Chinach Mao Zedong umacniał swoją pozycję w obozie komunistycznym. Chińskie wsparcie zarówno ekonomiczne, jak i gospodarcze odegrało rolę w umacnianiu chińskiej pozycji w regionie, zastępując słabnące wpływy Sowietów (ibidem, s. 75). W czasach władzy Kim Ir Sena nastąpił chińsko-sowiecki spór graniczny.

W 1956 roku podczas XX zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego (KPZR) i po wygłoszeniu przez Nikitę Chruszczowa referatu pt. „O kulcie jednostki i jego następstwach” w obozie komunistycznym nastąpił ideowy chaos, co spowodowało, że Kim Ir Sen został zmuszony do dokonania zmian względem historii powstania partii oraz jej partyzanckiej spuścizny. Zmianę rozpoczęto od podręczników dotyczących partii, zakłamując coraz bardziej faktyczny przebieg historyczny. Na przełomie 1956–1958 roku Kim dokonuje eliminacji ze struktur kierownictwa zarówno państwa, jak i partii osób będących zwolennikami prosowieckiej oraz prochińskiej frakcji, co sprzyjało kształtowaniu nowej historii dotyczącej partyzanckich osiągnięć zarówno Kima, jak i oddziałów przez niego dowodzonych. W późniejszym czasie przekształciły się one w armię. Kwestia ta zostaje poruszona w 1959 roku publicznie, przedstawiając jakoby armie partyzanckie dowodzone przez Kima we współdziałaniu z Armią Czerwoną wyzwoliły Koreę Północną, jednakże wraz z wprowadzoną zmianą rola Armii Czerwonej została zmarginalizowana. Kolejne lata władzy Kima doprowadzają do kolejnych znaczących zmian w kwestii partyzanckiej „Ojca Narodu Koreańskiego” i jego „armii” dodając coraz to nowe elementy do i tak już zmienionego pierwowzoru.

Koncepcja Dżucze

Aby zrozumieć sposób rządzenia i kierowania państwem przez Kim Ir Sena konieczne jest przedstawienie koncepcji dżucze. Termin dżucze po raz pierwszy został wspomniany w 1955 roku w przemówieniu do pracowników propagandy i agitacji. Kim Ir Sen wspominał wtedy, że w działaniach propagandowych nie widać dżucze, że praca, którą wykonywała jednostka agitacyjna, popadała w zbyt ni dogmatyzm i formalizm. „Aby dokonać rewolucji koreańskiej, należy znać historię i geografie Korei, obyczaje i zwyczaje narodu koreańskiego. Tylko wówczas można będzie wychowywać nasz naród według jego upodobań, w duchu gorącej miłości do stron rodzinnych i Ojczyzny. Ważne jest przede wszystkim studiowanie historii naszego kraju, historii walki naszego narodu i szerokie propagowanie jej wśród ludzi pracy” (fragment przemówienia do pracowników propagandy i agitacji – Kim, 1955/2012, s. 4). Kim Ir Sen w swoich wystąpieniach używa cały czas słowa dżucze bez podania jego znaczenia. Według internetowej encyklopedii PWN termin ten oznacza samodzielność. W dziele *O wykorzeniu dogmatyzmu i formalizmu i ustanowieniu Dżucze w pracy ideologicznej* termin ten pojawia się wielokrotnie. Kim wskazuje na to, że pracownicy nie są twórczy, opierają się na obcych wzorcach i powielają model już stworzony, który nie jest dostosowany do koreańskich realiów. Podkreśla wielokrotnie, że brak ustanowionego wyraźnie dżucze powoduje ogromne szkody koreańskiej rewolucji (Kim, 1995/2012, s. 3). Rok później na kilka lat pojęcie przestaje funkcjonować w dokumentacji wewnętrznej oraz zewnętrznej. Przyczyną była krytyka tego pomysłu przez moskiewskich ideologicznych mówców. Jednakże pomimo niemówienia i nieużywania tego określenia Kim realizował działania w nurcie „dżucze”. W tamtym czasie wieczny wódz doprowadził do praktycznego uniezależnienia kraju od wpływów innych graczy bloku komunistycznego.

Idea „dżucze” powraca w dyskusji wewnętrznej w 1963 roku podczas obchodów 15-stej rocznicy Koreańskiej Armii Ludowej. Wtedy to, Kim ogłosił, że niezależność oraz samodzielność w kwestiach ekonomiczno-politycznych jest fundamentem programu i idei partii. Również w tym samym roku wzywa społeczeństwo do stosowania dżucze w wychowaniu żołnierzy. Kim ponownie nawiązał do wychowania w dżucze podczas wizyty i rozmów z absolwentami Akademii Wojskowej im. Kim Ir Sena (Dziak, 2009, s. 115). Według Koreańskiej Republiki Ludowo Demokratycznej stworzone przez Kim Ir Sena Dżucze jest dostosowaniem zasad

marksistowsko-leninowskich do współczesnej polityki kraju. W 1967 roku w wyniku zaostrzenia konfliktu chińsko-sowieckiego oraz politycznego nacisku na wodza przez stronę chińską, słowo „dżucze” zostało przyjęte jako myśl polityczna, od tamtego czasu zaczęła funkcjonować jako idea. Kim Ir Sen w grudniu powyższego roku w przemówieniu pt. „Brońmy rewolucyjnego ducha niepodległości, samodzielności i samoobrony we wszystkich dziedzinach działalności państwa”, wygłoszonym przed Najwyższym Zgromadzeniem Ludowym przedstawił główne zasady m.in.:

- Jaju (niezależność polityczna) – zasada ta jest podstawową zasadą idei Dżucze, zakłada ona wzajemną równość oraz szacunek między państwami. Według tej zasady państwo ma prawo do samostanowienia. Kim Ir Sen względem tej zasady nawoływał do współpracy państw socjalistycznych, uczyć się od innych państw socjalistycznych, lecz nie podążać w sposób dogmatyczny za ich przykładem. W swoim wystąpieniu nadmienił również, że Północ musi się wyrzec „tendencji do połykania niestrawionych rzeczy lub imitowania ich mechanicznie”. Kim zaopiniował również, że niezbędne jest zbudowanie wewnętrznych sił politycznych, aby prawidłowo realizować zasadę jaju;
- Japri (samowystarczalność ekonomiczna) – wymagana jest do zapewnienia integralności politycznej oraz dobrobytu. Japri jest materialną podstawą jaju (niezależność polityczna), zasada ta wiązała się z niedoprowadzeniem Korei Północnej do uzależnienia się od pomocy zagranicznej, co spowodowałoby uniemożliwienie zbudowania państwa socjalistycznego;
- Jawi (niezależność wojskowa) – aby ją osiągnąć państwo musi rozwinąć przemysł wewnętrzny by nie doprowadzić do uzależnienia od dostawców zewnętrznych (Lee, 2003, s. 105–107).

W późniejszym czasie doszło również do spotkania Komitetu Centralnego Partii Pracy Korei, gdzie zaakceptowano nowy system rządów, mianowicie monolityczny system ideowo-polityczny, a jednym dokumentem, który odwoływał się do przyjętego na spotkaniu, było streszczenie z 1974 roku pod nazwą „Dziesięć zasad określających jednolity system partyjny” w książce Waldemara J. Dziaka pt. *Korea Północna u źródeł rodzinnej sukcesji władzy*, został opublikowany ten tekst jako aneks nr 6. Wśród najistotniejszych punktów tego dokumentu znalazły się:

1. „Należy dokonać największej ofiary w walce o monochromatyzację całego społeczeństwa rewolucyjną ideą wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena;

2. Wielkiemu wodzowi towarzyszowi Kim Ir Senowi należy okazywać wierność i darzyć wielkim szacunkiem;
3. Należy absolutyzować autorytet wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena;
4. Rewolucyjną ideę wielkiego wodza należy traktować jako wiarę, jego wskazania – jako credo;
5. Należy konsekwentnie przestrzegać zasad bezwarunkowości w realizacji wskazań wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena;
6. Należy umacniać jedność idei i woli, rewolucyjnego zespolenia całej partii wokół wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena – jej centralnego punktu;
7. Należy uczyć się od wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena i wykazać się komunistycznym obliczem moralnym, rewolucyjną metodą pracy, oraz ludowym stylem pracy;
8. Należy cenić dane przez wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena życie polityczne i na ogromne zaufanie i troskę okazywaną przez wodza z wiernością odpowiadać wysoką polityczną świadomością i opanowaniem techniki;
9. Należy pod wyłącznym kierownictwem wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena ustanowić potężną dyscyplinę organizacyjną, obejmującą całą partię, cały kraj, całą armię;
10. Należy prowadzić do końca rewolucyjne dzieło wytyczone przez wielkiego wodza towarzysza Kim Ir Sena” (Dziak, 2009, s. 321–327).

Każdy powyższy punkt składa się z kilku podpunktów precyzujących i poszerzających punkty główne. Jak można zauważyć program ten był umocnieniem władzy Kima, czyniąc go postacią nienaruszalną i wprowadzając ideę kultu jednostki umocnioną w ustawodawstwie. Punkt 10 przytoczonego dokumentu z 1974 roku realizuje się poniekąd w czasach obecnych. Dokument ten przyczynił się do rozległych zmian zarówno wewnętrznych, jak i politycznych oraz społecznych. W późniejszym czasie Kim umocnił na tyle swoją pozycję oraz prowadził brutalną politykę eliminacyjną, że jakakolwiek wolność słowa, wolność poglądów została prawnie zakazana, pozostawiając tylko jedną osobę posiadającą absolutną moc, jaką był wielki wódz towarzysz Kim Ir Sen. Idea dżucze w latach 70. XX w. zyskiwała coraz większą moc i rangę, eliminując powoli ideologię marksizmu-leninizmu oraz dzieł czołowych postaci komunizmu. W 1972 roku powstała konstytucja Korei Północnej nazywana Socjalistyczną Konstytucją KRLD to właśnie w jej ideologii dżucze została oficjalną doktryną, a władza Kim Ir

Sena jako prezydenta konstytucyjnie przyjęta. Doktryna Dżucze realizuje się w większości rozdziałów konstytucji z 1972 roku, co wskazuje na silną pozycję Kima wobec stanowienia prawa (Korea (Democratic People's Republic of') 's Constitution of 1972 with Amendments through 1998).

Podsumowanie

Władza Kim Ir Sena w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej na przestrzeni lat umacniała tylko swoją pozycję. Od młodzieńca będącego tylko zwykłym buntownikiem, po żołnierza walczącego o wolność kończąc na Ojcu Narodu, który stał się legendą. Korea Północna jest krajem niezmiernie ciekawym pod kątem politycznym przez wzgląd na ustrój i reżim polityczny tam panujący. Przybycie Kim do Północy i późniejsze jego wystąpienie, które nie zaskarbiło sobie względów ludności, zamieniło się w ślepe posłuszeństwo i wychwalanie niczym postaci boskiej umotywowane poprzez ideę. Kim w przeciwieństwie do swoich poprzedników i wzorów idealnego przywódcy pozostawił za sobą schedę, która jest wykonywana przez jego następców do dziś. Stworzył on państwo budzące w XXI w. zainteresowanie swoim systemem politycznym, ideami, przywódcami.

Bibliografia

- Kim Il Sung Condensed Biography* (2001), Foreign Languages Publishing House, Pyongyang.
- Bober A. (2013), *Korea zjednoczona – szansa czy utopia*, Wydawnictwo Kwiaty Orientu, Skarżysko-Kamienna.
- Dziak W. J. (2000), *Kim Ir Sen – początki politycznej kariery*, „Azja-Pacyfik” (3), s. 1–13.
- Dziak W. J. (2001), *Kim Ir Sen*, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa.
- Dziak W. J. (2009), *Korea Północna u źródeł rodzinnej sukcesji władzy*, Wydawcy Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Collegium Civitas, Warszawa.
- Grigoriewicz M. A. (2016), *Legendarnaya vosem'desyat vos'maya brigada*, <https://svgbdvr.ru/voina/legendarnaya-vosemdesyat-vosmaya-brigada>.
- Kim I. S. (1996), *Pamiętnik w wirze stulecia*, tom 1, Cieszyńska Drukarnia Wydawnicza, Cieszyn.

- Kim I. S. (1955/2012), *O wykorzeniu dogmatyzmu i formalizmu i ustanowieniu Dżucze w pracy ideologicznej*, Maoistowski Projekt Dokumentacyjny, <https://maopd.wordpress.com/>, 30.03.2022.
- Konon K. (2020), *Wojna koreańska w aspekcie politycznym – praca licencjacka*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań.
- Lee G. (2003), *The Political Philosophy of Juche*, “Stanford Journal of East Asian Affairs” 3(1), s. 105–112.
- Pietrewicz O. (2016), *Krewetka między wielorybami półwysep koreański w polityce mocarstw*, Wydawnictwo Asian Century Patrycja Pendrakowska, Warszawa.
- Ruraz J. P. (2009), *Historia Korei*, Wydawnictwo Akademickie DIALOG, Warszawa.
- Strnad G. (2014), *Koreańska polityka południa wobec Północy w latach 1948–2008 zmiana i kontynuacja*, Instytut Zachodni, Poznań.
- Akty prawne:
Korea (Democratic People’s Republic of’)’s Constitution of 1972 with Amendments through 1998, <https://constituteproject.org/>.

Kim Il Sung – the eternal leader

Summary

The above article aims to briefly introduce the character of Kim Il Sung and the development of his character based on the most important events up to the 1970s. The work also approximates the issue of the history of Korea, which had a significant impact on the formation of North Korea and the takeover of power by Kim Il Sung.

Key words: Kim Il Sung, Juche, North Korea

Informacja o autorce

Klaudia Konon [klaudiakonon@wp.pl] – studentka 2 roku studiów magisterskich na kierunku stosunki międzynarodowe spec. Azja Południowo-Wschodnia oraz absolwentka studiów licencjackich na kierunku bezpieczeństwo narodowe spec. bezpieczeństwo międzynarodowe.

